

Mesto Spišská Belá

Zariadenie opatrovateľskej služby Spišská Belá, Popradská 11,
059 01 Spišská Belá , tel:052/4591539, 0918806362,
mail: zos@spisskabela.sk, www.zos.spisskabela.sk

Správa o činnosti za rok 2018

Spišská Belá

Spracovala: Mgr. Renáta Charitunová

Zariadenie opatrovateľskej služby Spišská Belá je v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Spišská Belá s kapacitou 10 miest od roku 2003. Zariadenie je samostatnou rozpočtovou organizáciou Mesta Spišská Belá bez právnej subjektivity. V uplynulom roku 2018 sme mali nepretržitú prevádzku 365 kalendárnych dní, obsadené boli všetky miesta na 94,38 % t.z. 47 krát nebolo plne obsadené (v januári 2018 jedno miesto 4 dni a druhé 11 dní po úmrtiach v decembri 2017, v máji jedno 13 dní po odchode klienta zo ZOS a druhé 19 dní po úmrtí). V priebehu roka 2018 bolo jedno úmrtie klientky 12.5.2018 a jeden odchod zo zariadenia do domáceho prostredia 9.5.2018. Klienti ZOS strávili 72 dni vo svojom rodinnom prostredí, nakoľko sa zariadenie snaží o dobrú spoluprácu s rodinou a vytvára vhodné podmienky na udržiavanie kontaktu s príbuznými. Na hospitalizácii v nemocnici sme mali klientky 86 dni., z toho 41 dní na traumatologickom oddelení, 21 dní na internom oddelení a 24 dní na ODCH. Pri prijímaní nového klienta sa postupuje podľa poradovníka.

V roku 2018 v svojej rozpočtovej kapitole použilo na bežné výdavky sumu 147.071,40 €, z toho potraviny 12.185,82 €, čo sú zaplatené faktúry dodávateľov potravín pre stravováciu prevádzku ZOS. Na financovanie bežných výdavkov boli použité tieto zdroje: verejné – finančný príspevok z MPSVR SR na základe uzatvorenej zmluvy: 40.455,- €, príjem z úhrad klientov ZOS: 35.088,80 € a príjem od vonkajších stravníkov: 767,- €, réžia zamestnancov: 1.228,- €. Zdroje z rozpočtu mesta Spišská Belá: 45.644,72 €.

Na financovanie výdavkov na potravinovom účte boli použité príjmy z úhrad klientov ZOS na stravu: 10.300,55 €, vonkajší stravníci 912,73 €, zamestnanci 1.461,32 €.

Príjmy a výdavky boli spolu: 12.674,60 €. Podrobné čerpanie bežných výdavkov je spracované vo finančnom plnení programového rozpočtu k 31.12.2018 v podprograme 13.4. sociálne služby.

Zariadenie opatrovateľskej služby poskytuje starostlivosť starým a chorým občanom podľa zákona č. 448/2008 o sociálnych službách a zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní. Hlavnou prioritou ZOS je vytvorenie náhradného domova pre seniorov, kde sú vytvorené podmienky:

- pre dôstojný život aj zdravotne postihnutým seniorom
- príjemnej rodinnej atmosféry, vzájomnej dôvery a porozumenia
- poskytovania komplexnej starostlivosti o klienta

V zariadení opatrovateľskej služby sa poskytuje:

- pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby
- sociálne poradenstvo
- sociálna rehabilitácia
- 24-hod. opatrovateľská a ošetrovateľská činnosť
- ubytovanie , stravovanie
- upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva
- utvárajú sa podmienky na úschovu cenných vecí

Zamestnanci ZOS zabezpečujú komplexnú starostlivosť klientom zariadenia, ktorá spočíva v podávaní liekov per os, intramuskulárne, subkutánne, intracutanne, meraní fyziologických funkcií, odberu krvi na vyšetrenie, glykémii, starostlivosť o hygienu, kŕmenie a polohovanie ležiacich a imobilných klientov a podobne.

Ku každému obyvateľovi sa pristupuje individuálne s ohľadom na jeho jedinečné potreby a jeho osobnosť. V súlade s platnou legislatívou SR poskytujeme celoročnú sociálnu starostlivosť. Každý klient má zavedený individuálny plán a plán ošetrovateľskej starostlivosti, ktoré sa pravidelne aktualizujú a prispôsobujú potrebám, stavu a možnostiam klientov. Taktiež sa s každým klientom realizuje sociálna rehabilitácia a liečebná telesná výchova, ktoré napomáhajú udržať klientov v dobrej kondícii a udržaní samostatnosti.

V zariadení prebiehajú pravidelne semináre, ktorými si zamestnanci prehľbujú svoje vedomosti. Pre spokojnosť klientov sa v prostredí zariadenia zabezpečujú aj tieto nadštandardné služby, za ktoré si klienti platia: kaderník, pedikúra, manikúra – na žiadosť klienta, dochádzajú do zariadenia. Klientom ZOS sú poskytované všetky služby na vysokej profesionálnej úrovni, aby viedli k maximálnej spokojnosti klientov a príbuzných.

Personálne zloženie v roku 2018:

- Vedúca zariadenia – sociálny pracovník - 1
- Hospodárka, inštruktor sociálnej rehabilitácie -1
- Zdravotná sestra – 1
- Zdravotnícky asistent -2
- Opatrovateľka - 3
- Kuchár – 2
- Upratovačka, práčka – 1

Zdravotná starostlivosť zahŕňa

- primárnu zdravotnú starostlivosť prostredníctvom zmluvného lekára pre dospelých, ktorý prichádza do zariadenia pravidelne 2x do mesiaca a inak podľa potreby, ktorú zabezpečuje MUDr. Mesároš Michal
- pravidelné návštevy a ordinácie psychiatra, 1x v mesiaci, alebo podľa potreby, zabezpečuje MUDr. Bezecný Jíří
- vedenie zdravotnej dokumentácie pacienta

K štandardným službám nášho zariadenia patrí aj:

- zabezpečenie liekov podľa indikácie lekára a predpisu liekov prostredníctvom zdravotnej poisťovne
- zorganizovanie a zabezpečenie zdravotníckych pomôcok, odborných vyšetrení
- do prevádzanie a zabezpečenie dopravy na odborné vyšetrenia
- monitorovanie zdravotného stavu klientov, konzultácie s lekármi a riešenie situácie

Prehľad zabezpečených návštev lekárov v roku 2018:

Ambulancia:	Počet návštev:	Ambulancia:	Počet návštev:
Obvodný lekár	154	Psychiater	88
Hematologická	3	ORL ambulancia	1
Chirurgická ambulancia	10	Ortópédia	3
Geriatrická amb.	6	Interná ambulancia	17
Gastroenterológia	2	Endokrinologická amb.	2
Očná ambulancia	11	Neurologická amb.	13
Gastro ambulancia	3	Urologická ambul.	2
Traumatologická amb.	9	Denziometria	1
Reumatologická amb.	3	Protetická	2
Dia ambulancia	4	RZP	9
Kardiológia	3	USG,RTG, CT, MR	6 – 6 – 2 – 1

Interiérové vybavenie:

Zariadenie opatrovateľskej služby je jednopodlažná budova, ktorá spĺňa podmienky pre bezbariérové bývanie. Pozostáva z obytnej časti, stravovacej prevádzky a prevádzkovej časti. Ubytovaciu časť zariadenia tvoria: 2 trojlôžkové izby, 2 jednolôžkové a 1 dvojlôžková izba. Každá izba je vybavená polohovacími váleňami s úložným priestorom, skriňou pre každého klienta, nočným stolíkom, jedálenským stolom a stoličkami, obrazmi a nočnými lampami, úložnou policou. Súčasťou jednolôžkových izieb je kreslo a možnosť pripojenia televízie. Priestorové usporiadanie izieb sa vždy prispôbuje potrebám a schopnostiam klientov podľa veku a zdravotného stavu, aby spĺňala funkčnosť.

V spoločenskej miestnosti je pohodlná sedačka, knihovňa, digitálna televízia, domáce kino, komoda, nástenná vitrína a stoly so stoličkami, pre potreby jedálne a záujmovej činnosti klientov. Tiež sa tam nachádza duchovný kútik s oltárikom pre spirituálne potreby klientov zariadenia podľa ich vierovyznania. Jej priestory sú denne využívané klientmi pre ich potreby, či už záujmová činnosť, sledovanie TV, počúvanie hudby alebo relax pri čaji. Používa sa aj na vystúpenia deti a iných komunit v zariadení.

Kúpeľňa pozostáva zo sprchovacieho kúta, robovej vane, umývadla a bidetu. Taktiež sa tam nachádza mobilný zdvihák Sunlift, ktorý sa využíva pri práci s imobilnými klientmi zariadenia, na zabezpečenie kúpania a presunu imobilných klientov, ktorý je určený na prepravu imobilných osôb, zdvíhanie a spúšťanie prepravovanej osoby.

K dispozícii majú klienti tri záchody s tromi umývadlami. Pre personál a návštevy slúži jedna toaleta. Chodby a toalety sú po celej dĺžke zabezpečené madlami.

K premiestňovaniu imobilných klientov sa využívajú mechanické invalidné vozíky, sprchovacia stolička sa využíva pri sprchovaní. Ďalej sa využívajú hrazdičky, hydromasážna vanička na nohy a fit lopty, malé masážne loptičky a laná.

Prevádzkovú časť zariadenia tvorí: kancelária vedúcej zariadenia, sesterská izba, práčovňa, kotolňa, sušiareň prádla, dielňa. Priestory zariadenia sú úplne bezbariérové, taktiež výstup na terasu a hlavný východ z budovy.

Stravovaciu prevádzku tvoria: kuchyňa, príručné sklady a jedáleň, ktorá plní aj úlohu spoločenskej miestnosti. Poskytujeme stravovanie v súlade so zásadami zdravej výživy, s prihliadnutím na vek a zdravotný stav klientov. Za celodenné stravovanie sa považujú raňajky, desiata, obed, olovrant, večera. Za stravnú jednotku sa považujú priemerné náklady na potraviny a suroviny a to je 2,99 € na deň. V uplynulom roku 2018 sa realizovala údržba kuchynských a skladových priestorov stravovacej prevádzky, vymaľovali sa priestory skladov.

Metódy a formy práce s klientom:

Sociálne plánovanie - vypracovanie individuálneho plánu pre každého klienta zariadenia, jeho prehodnocovanie a priebežné dopĺňanie. Pri práci s klientom ZOS zamestnanci využívajú moderné metódy sociálnej práce s jednotlivcom – pozorovanie, rozhovor, sociálna diagnostika, intervencia.

Sociálna práca so skupinou – muzikoterapia, biblioterapia, aromaterapia, ergoterapia – zameraná na rôzne techniky: papierové origami, dekubáž- na sklo, sviece a rôzne predmety. Pri jednotlivých terapiách sa využíva kamera, DVD prehrávač, TV, rôzne hudobné nahrávky určené na muzikoterapiu, literatúra, výkresy, pastelky, spoločenské hry, krížovky, aromatoterapeutická lampa, vonné sviečky a pod.

Kultúrna činnosť

Život seniorov v ZOS nie je jednotvárný a stereotypný. Je vyplnený širokou paletou činnosti, aby sa senior cítil užitočný a potrebný a vytváral sa priestor na sebarealizáciu. V zariadení je k dispozícii spoločenská miestnosť s digitálnymi televíznymi programami a malá knižnica. Voľný čas vyplňame klientom rôznymi aktivitami, ručnými prácami /háčkovanie, štrikovanie, vyšívanie/ a pracovnou terapiou v rámci ich schopnosti a záujmu. Do zariadenia prichádzal pravidelne kňaz vysluhovať sviatosť zmierenia. Pravidelné návštevy príbuznými spestrujú pobyt seniorov v zariadení. Taktiež nás často navštevujú deti z detského domova a špeciálnej základnej školy.

Aktivity zariadenia

Celý rok je vyplnený širokou paletou činností. Už tradíciou je usporiadanie Fašiangového stretnutia dôchodcov mesta Spišská Belá pod záštitou primátora mesta, ktoré sa teší hojnej účasti seniorov. Cieľom tejto akcie bola inklúzia našich klientov medzi ostatných seniorov mesta pri živej ľudovej hudbe bratov Zamiškovcov a tanci. Program si pripravili naši seniori v spolupráci so zamestnancami, ale taktiež aj seniori z Denného centra v Spišskej Belej.

V mesiaci marec sme sa zamerali na význam knihy v ich živote a spestrili sme ho posedením pri čaji spojeným s čítaním kníh. V jarňoch mesiacoch roka to boli Veľkonočné sviatky, Deň matiek, ktoré sme zorganizovali v spolupráci so Špeciálnou základnou školou a Detským domovom v Spišskej Belej, ktoré mali pripravené recitačno–hudobné pásmo s touto tematikou. Pripomíname si tiež každé narodeniny našich klientov, obzvlášť tých ktoré sa dožijú krásnych životných jubileí.

Letné obdobie sme trávili hlavne v areáli zariadenia, či už pobytom na terase zariadenia alebo vychádzkami obyvateľov. Aj tento rok sme sa zapojili do svetového projektu Challenge day, kde si všetci naši klienti zacvičili podľa svojich možností. Obľube sa teší grilovanie, alebo varenie kotlíkového gulášu, pri ktorom sme si aj spoločne zaspievame a tí mobilnejší aj zatancujú. Návšteva zemiakárskeho jarmoku v Spišskej Belej, Európskych ľudových remesiel v Kežmarku. Návšteva divadla v Spišskej Belej: „Nebola to piata, bola to deviata.“

V mesiaci október sme sa s klientmi nášho zariadenia vybrali na dlhšie plánovaný výlet do Rajeckej Lesnej, kde sme navštívili Slovenský Betlehem, monumentálne rezbárske dielo, rezbára Jozefa Pekaru. Krásne jesenné počasie nám umožnilo prechádzku aj v jeho okolí a blízkom kostole, v bazilike narodenia pre blahoslavennej Panny Márie, kde sme chvíľu spočinuli v modlitbe. Z Rajeckej Lesnej sme sa vybrali ešte do neďalekej obce Čičmany, ktorá je pamiatkovou rezerváciou, kde je zachovaná ľudová architektúra dreveníc.

V októbri bol našich klientov pozdraviť primátor mesta, mládežníci a deti zo Spišskej Belej, ktorí potešili klientov nielen pekným slovom, piesňou, ale aj ručne vyrobeným darčekom. Najmladšia generácia detí obveselila starké nielen milými scénkami, pesničkami pri rôznych príležitostiach, ale aj samotnou svojou prítomnosťou. Taktiež sme sa zúčastnili koncertu lytomyslského symfonického orchestra v evanjelickom kostole v Spišskej Belej.

Mesiac november bol venovaný pri zapálenej sviečke spomienke na klientov zariadenia ale aj svojich blízkych, ktorí už nie sú s nami. Je to mesiac častejších modlitieb, rozjímaní a rozprávání o svojom prežitom živote. Zvykáme si na to, že viac času trávime v zariadení a do pozornosti sa dostávajú knihy, spoločenské hry a súťaže v spoločenských hrách.

V decembri zariadenie navštívil Mikuláš, ktorý priniesol klientkam sladkosti. Tiež sme na konci mesiaca privítali Koledníkov dobrej noviny, spevácky zbor Fortuna a členov z katolíckej jednoty Spišská Belá, ktorí sa naším obyvateľom predstavili pásmom vianočných piesní a malým darčekom.

Spolupráca s rodinou a inštitúciami:

V rámci našich služieb a možnosti podporujeme všetky dostupné podmienky stretávania sa a spolupráce s príbuznými našich klientiek. Návštevy v zariadení sú možné v ktoromkoľvek čase mimo nočného klľudu od 21,00 – 7,00 hodiny. Klientky využívajú písomnú, telefonickú ale aj internetovú možnosť komunikácie s príbuznými.

V prípade potreby zariadenie zabezpečuje aj kontakt s úradmi a inštitúciami za klientky zariadenia. Väčšina starších ľudí by svoju starobu najradšej prežívala vo vlastnej rodine. Seniori, ktorí potrebujú pomoc, pri naplnení staroby plnohodnotným životom, nájdu svoje miesto práve v zariadení.

